

Вклучување на граѓанските организации во процесот на креирање на политиките

Емина Нурединоска

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Европска Унија

- Европски парламент
- Економско-социјален комитет
- Комитет на регионите
- Белата книга на европското владеење
- Општите принципи и минимални стандарди за консултации на заинтересираните страни
- Лисабонски договор

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Организација за економски развој и соработка

- Нивоа на соработка:
 - 1. Информирање** - граѓаните знаат кои политики или закони се подготвуваат или расправаат
 - 2. Консултации** - владата бара и прима повратни информации од граѓаните во постапката на утврдување на јавните политики
 - 3. Активно учество** - највисок степен на учество на граѓаните во носењето одлуки или креирањето политики

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Совет на Европа

- Нивоа на учество:
 1. **Информации** - еднонасочно давање информации од страна на јавните власти
 2. **Консултации** - властите ги информираат ГОи за тековниот развој на настаните и бараат коментари, нивни ставови, мислења и повратни информации
 3. **Дијалог** - двонасочна комуникација изградена на заеднички интереси и потенцијално заеднички цели за да се обезбеди редовна размена на гледишта
 4. **Партнерство** - заеднички одговорности во секој чекор од процесот на политичко одлучување

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Велика Британија

1998 - Compact on Relations between
Government and the Voluntary and
Community Sector

2000- Code of Good Practice in Policy Appraisal
and Development и 2004 – Кодекс за
практики за консултации: 6 критериуми за
државните органи при јавните советувања

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Велика Британија

1. Широки консултации со задолжителна една пишана консултација и 12 недели минимален период
2. Целта на консултациите да биде јасна
3. Текстот во документите за дискусија да биде јасен (резиме од 2 страници)
4. Давање повратна информација на крајот на процесот
5. Набљудување на ефективностa на консултативниот процес
6. Да се осигури дека консултациите ги следат принципите на подобра регулација

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Велика Британија

- Некои од правилата:
 - Прелиминарна најава за очекуваните консултации
 - Прелиминарна регистрација за учество преку веб-сајт
 - Кругот на консултираните да не е ограничен само на оние кои добиваат средства од владата

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Хрватска

- Кодекс на позитивни практики на советување со заинтересираната јавност за креирањето на јавните политики

Стандарди:

- Јавно објавување на единствен попис на закони и други прописи
- Основање на стручни работни тела
- Јавно објавување на нацрт-законите
- Спроведување на советување преку интернет
- Јавно објавување на доставените мислења и доставување на пишан одговор
- Пополнување Образец за спроведеното советување
- Организирање јавни советувања

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

БиХ

- Правилата за консултации и изработка на правни прописи (2006)
- Се однесуваат на општите правни акти кои ги донесува Советот на министри и другите институции на БиХ на државно ниво
- Поставување на предлог законите на интернет страниците, со можност за доставување коментари преку интернет, или преку поканување на лицата кои се во евиденцијата за советување на надлежната институција за да достават коментари

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Заклучоци

- Во традиционално демократските држави учеството во креирањето на политиките е вкоренето во разбирањата на граѓаните, граѓанските организации и одговорните државни институции
- Прифатено од страна на посткомунистичките земји - воведуваат пишани документи за вклучување на граѓанските организации во креирање на политиките
- Важни документи на меѓународни организации

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Заклучоци

- Институционализирана соработка:
 - Одделенија/канцеларии во рамките на владите и понекаде и парламентите
 - Пишани документи: кодекси, правилници, прирачници, насоки, или вклучени во основните документи за соработка (стратегии, програми) и сл.

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Заклучоци

- Документите содржат:
 - Основни принципи
 - Механизми
 - Фази и чекори на процесот
 - Дадена само рамка, а ОДУ ги допрецизираат критериумите, постапката и процедурите за избор и вклучување во работни тела

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Законска регулатива за вклучување на ГО во креирање политики во Република Македонија

- Устав: 2 на членот 2 од Уставот се определува дека граѓаните на Република Македонија власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и со други облици на непосредно изјаснување.
- претставки до државните органи и до другите јавни служби и на нив да добие одговор
- значење е членот 20 во кој се гарантира слободата на здружување
- Иницирањето на донесување закони, преку пратеник во Собранието, преку Владата, или преку иницијатива потпишана од најмалку 10.000 избирачи
- Референдум – предлог поднесен од 150.000 избирачи

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Законска регулатива за вклучување на ГО во креирање политики во Република Македонија

- Закон за референдум
- Закон за локална самоуправа
- Закон за Влада
- Закон за организација и работа на органите на државната управа
- Деловник за работа на Владата

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Други документи

- Методологија на Владата на Република Македонија за анализа на политиките и координацијата
 - вклучување на граѓанските организации - во фазите на подготвување предлози за политиките и инструментите на политиката и при следењето на спроведувањето на политиките
- Стратегија за соработка на Владата со граѓанскиот сектор
 - Цел 2: учество на граѓанскиот сектор во креирање на политиките

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Институции за соработка

- Одделение за соработка со невладините организации (2004 – воспоставено од страна на Владта)
- Канцеларија за контакт помеѓу НВОи и Собрание на Република Македонија (2004 – Меморандум за соработка меѓу Мост и Собранието)

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Заклучоци

- Повеќе документи кои ја даваат основата
- Нема централно воспоставен систем на вклучување во креирање политики
- Нема соодветни капацитети и од страна на ГО за креирање политики (особено отсуство на анализи за соодветни прашања и иницијативи за поведување постапка за одредена политика)

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Препорака

- Анализа на изведливоста на добрите практики од Европа и регионот во наш контекст
- Да се земе предвид втората цел од стратегијата за соработка на Владата со ГС
- Работна група која ќе го предложи механизмот/системот
- ГО треба да тежнеат системот да овозможи повеќе нивоа на учество и јасно да ги дефинира принципите, критериумите, стандардите и механизмите за учество
- Јакнење на капацитетите на ГО

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania

Акциски план на ГПМ

- Воспоставени правила, принципи и структура за вклучување на ГО во креирањето на политиките
- Зајакната свест и капацитети за учество на ГО во креирањето на политиките
- Воспоставен механизам во ГПМ за учество во креирањето на политиките

Аспекти на влијанието и одржливоста на граѓанските организации – почетна конференција

TACSO Македонска канцеларија • 11 Октомври 6/1-3, • 1000 Скопје • т: +389 2 3225 340 ф: +389 2 3290 684 • е--пошта: info@tacso.org

SIPU International AB Sweden • Civil Society Promotion Centre Bosnia and Herzegovina • Human Resources Development Foundation Turkey
Foundation in Support of Local Democracy Poland • Partners Foundation for Local Development Romania